

Nederlandse winnaar in Chaumont-sur-Loire

Kleurrijk patchwork met eetbare planten

Bij het internationale tuinenfestival van Chaumont-sur-Loire won de enige Nederlandse inzending van dit jaar de Prix Jardin transposable, voor het ontwerp dat als beste te vertalen is naar de particuliere tuin. De jury prees de natuurlijk ogende en op een originele manier ingevulde eetbare beplanting die de bezoekers zal enthousiasmeren om dit ook zelf, in eigen tuin te willen realiseren.

TEKST EN FOTOGRAFIE EMIEL VAN DEN BERG

Onder het thema 'de veerkrachtige tuin' zijn er dit jaar in Chaumont-sur-Loire achttien festivaltuinen te bewonderen. Dat kan nog steeds: het internationale fes-

tival sluit de deuren op 5 november. Bij de organisatie heerst er grote tevredenheid over alle inzendingen, de jury echter gaf met volle overtuiging vier van de vijf prijzen aan in het oog springende Franse inzendingen.

Tussen al het spektakel door kreeg ook de Nederlandse inzending een prijs, juist vanwege de ingetogen aanpak. Ontwerpers Lau Heemskerk en Annelies Dijkman stelden een plantencombinatie

samen van attractieve, natuurlijk ogende, eetbare planten. 'De festivaltuinen hier kennen geregeld grote bouwwerken, wij wilden bewust de plant centraal', vertelt Annelies. Het thema veerkracht benaderde het duo vanuit de mens. Hoe kun je veerkrachtig zijn in deze rumoerige tijden met oorlogen en klimaatproblemen. 'Een tuin kan een toevluchtsoord zijn. Wij wilden een ruimte creëren waarin mensen zich prettig voelen, die rust uitstraalt en energie geeft.' In The Patchwork Garden staat de schoonheid van planten centraal, en alle planten hebben iets eetbaars. Bij het ontwerp was het vlakke Nederlandse landschap de inspiratie, vier lange stroken zijn onderverdeeld in rechthoekige vakken. Hoewel de festivalorganisatie benadrukt dat een vaste route de voorkeur heeft om te voorkomen dat de bezoekers vastlopen, werd vastgehouden aan het vakkenidee. 'Het werkt gelukkig goed', vult Lau aan. Tussen de gelijkmatige vakken is steeds een plank ingegraven om overwoekeren te voorkomen. In de vakken groeien één tot drie verschillende planten die elkaar in bloei opvolgen. Voor de rust zijn er vakken met enkel groen(grijs)bladige bladhoudende planten: *Salvia officinalis*, *Laurus nobilis*, *Rosmarinus officinalis*, *Lavandula angustifolia*. Daarnaast zijn er vakken met twee of drie plantsoorten door elkaar heen, veel bloembollen ook. Sprekend voorbeeld is een vak met de vanaf juni bloeiende *Verbena officinalis* 'Bampton' – met een nabloei tot einde zomer – en de zomerbloeiende *Verbena hastata* 'Rosea'.

'Om een zo lang mogelijke bloeiperiode te hebben.' Andere van op elkaar afgestemde planten zijn rode bieten afgewisseld met *Echinacea purpurea*, *Calamintha nepeta* 'Blue Cloud' waartussen peterselie groeit en *Allium tuberosum* waar de 'trommelstokjes' van *Allium spaeracephalon* bovenuit steken. Opvallend is het draaddunne blad van de donkerbladige venkel dat zich tussen de donkerroze fijnbladige *Cosmos bipinnatus* 'Rubenza' omhoog wringt, ernaast een vak met *Perilla frutescens* 'Atropurpurea' die de inmiddels uitgebloeide tulpen en madeliefjes overgroeien. Alles is tot in de details uitgewerkt. De drie zuilvormige pergola's zorgen voor hoogte en zijn begroeid met klimplanten voor de benodigde schaduw. *Akebia quinata* is de snelste groeier, met geurende purperen bloemen die insecten aantrekken en na de bloei eetbare vruchten vormen. Minder snel groeit de klimspinazie *Basella alba* var. *rubra*. Rondom die vier perken staan wat hogere planten die qua kleur corresponderen met de beplanting in de vier langgerekte vakken; *Sambucus nigra* BLACK LACE, *Angelica gigas*, *Cynara cardunculus* en *Cynara scolymus*. *Foeniculum vulgare* en *Anethum graveolens* zijn gebruikt als weefplanten. Als bodembedekker groeit er *Lamium maculatum* 'Beacon Silver' afgewisseld met *Tropaeolum majus* 'Black Velvet' en 'Alaska TT Salmon'.

HOVENIERSOPLEIDING

Annelies is kunstenaar en bindt kunst, natuur en ruimte graag aan elkaar. Daarnaast is ze tuinontwerper. 'Bij kunst in de

openbare ruimte spelen bomen en planten altijd een rol. Ter verdieping en verbreding van mijn kennis volgde ik daarom een hoveniersopleiding.' Tijdens de opleiding ontmoette ze de van origine uit Hongkong afkomstige en in Nederland wonende Lau. Lau is tuinontwerper en kweekt graag planten, ze deed en doet ervaring op bij Kwekerij Krijn Spaan en Kwekerij De Ent. Voor Annelies was Chaumont al aardig bekend, Lau kende het nog niet. Toen ze het thema voor 2023 hoorden, sprak hen dat aan en waagden ze de gok. Ze reageerden verrast en enthousiast op het winnen van de prijs. 'Dat we het ontwerp mochten uitvoeren, vonden we al een hele eer' De jury was uitgesproken positief over hun ingetogen tuin, met name vanwege de attractieve, natuurlijk ogende en op een originele manier ingevulde eetbare beplanting. 'Een kleurrijke tuin toegankelijk voor het grote publiek die elke bezoeker zal enthousiasmeren om dit zelf in eigen tuin te realiseren. Extra is dat de tuin volop vlinders en andere insecten aantrekt.' De jury gaf de tuin veel punten voor de geraffineerde beplanting, maar de meeste voor de Prix Jardin transposable. Kwekerij De Ent, Kwekerij Ron en oud-kweker Leo Ruhe sponsorden de beplanting. 🌱

Informatie

domaine-chaumont.fr/fr/festival-international-des-jardins